Ny hatezeran'ireo razana

TSY AZO AMIDY

http://www.thefifthorder.net/projects/stephen-king-under-the-dome-book-cover-art/

GERP 25 1994-2019 MIARO VARIKA: MIARO ALA, MIARO AINA

GERP

www.gerp.mg

Angano ho an'ny ankizy nosoratan'i *Catherine Rhiat*

Nandika amin'ny teny malagasy :

Hubert Tsilavina Fanomezantsoa

Noro Rakotosamimanana

colibri59cr@gmail.com

Fampahafantaran ireo biby sy ireo alan'i Madagasikara

2017

Houston Zoo

Association pour la Sauvegarde des Lémuriens de Madagascar

ASLM

Taloha ela be, teto ambonin'ny tany dia nisy toerana iray izay tahaka ny paradisa... Io toerana io dia nosy : Nosy izay antsoina hoe Madagasikara.

Izy dia nanana ny harena voajanahary tsy manam-paharoa: Nahitana biby, zava-maniry ary hazo izay tsy hita na aiza na aiza teto ambonin'ny tany.

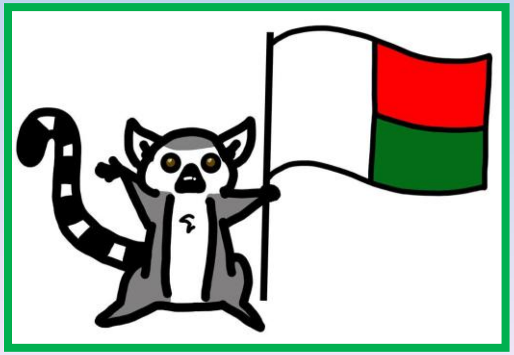

http://www.lemurlove.org/lemur-gallery.html

Ny gidro ary no lasa sary milaza ohatry ny nosy satria dia ahitana azy avokoa manerana an'i Madagasikara.

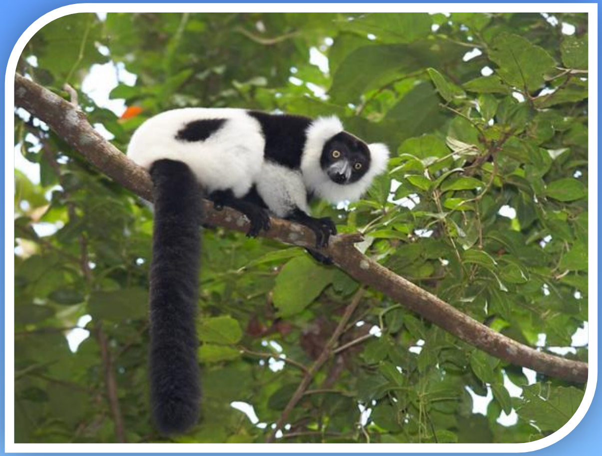

http://maps.iucnredlist.org/map.html?id=22918

Any amin'ny
ala tropikaly
no miaina ireo *varika*...

Any anaty ala maina
sy ny honko no ahitana
ireo *sifaka* ...

http://maps.iucnredlist.org/map.html?id=18356

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/2/21/Propithecus_coronatus_2.jpg

https://fr.wikipedia.org/wiki/L%C3%A9mur_couronn%C3%A9

Any anatin'ny *tsingy* indray ny an'ireo *Eulemur coronatus* ...

http://maps.iucnredlist.org/map.html?id=8199

Ary ireo *Lemur catta* kosa dia any anatin'ny ala maina...

http://maps.iucnredlist.org/map.html?id=11496

https://www.tirawa.com/voyage-afrique/randonnee-madagascar/mg-603/balade-a-madagascar.html

http://www.ortalma.org/tresor-lac-alaotra-bandro-lemurien-aquatique.html

Any amin'ny zetran'ny farihin'ny Alaotra kosa ary no misy ireo *bandro* ...

http://maps.iucnredlist.org/map.html?id=9676

http://www.lemurlove.org/lemur-gallery.html

An-jatony mahery ny isan'ny karan'ireo gidro manerana ny Nosy Madagasikara...

GERP

ASLM

Izy ireo dia samy manana ny anjara asany avokoa.

Sasany amin'ireo gidro dia mivelona amin'ny alalan'ny rano azo avy amin'ny voninkazo , mijinja ireo vovo-boninkazo amin'ny vava ka mitatitra izany amin'ny voninkazo hafa...

http://tritriva.unblog.fr/2008/11/17/que-deviennent-les-lemuriens

Izay no manome vovobonin'ny voninkazo

Ny vovobonin' ireo voninkazo dia dingana iray tsy maintsy hatao mba ahazoana voankazo maro.

http://www.leglobeflyer.com/reportage-afrique/reportage-378.html

Raha mihinana ireo voankazo ireo gidro, dia mandray anjara amin'ny fanaparitahana ireo voa amin'ny tany...

Ireo voa hitsiry ka manome aina ny hazo manaraka...

GERP

ASLM

http://lemur.duke.edu/discover/meet-the-lemurs/aye-aye/

Ny sasany amin'ireo gidro kosa dia mpihinana bibikely.
Anisan'izany ireo Aye-aye izay mihinana ireo bibin-dandy izay anatin'ireo hazo,

ary mamono ireo bibikely izay mety hahafaty ireo hazo.

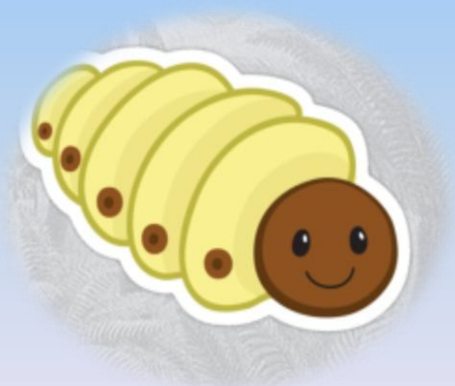

https://nickgarbutt.photoshelter.com/image/I0000kGt2MLDYesM

GERP

ASLM

https://www.pinterest.fr/mariedano35/architecture-vernaculaire/

Kinanjo, tonga tamin'io paradisa io ra-olombelona

ary dia nanapaka ireo hazo

mba hisitrihany,

mba handrahoany sakafo,

mba hamboleny,

ary ihany koa mba hamidiny any ivelany

...

http://observers.france24.com/fr/20140617-images-trafic-bois-rose-bat-son-plein-madagascar

GERP

ASLM

Nandeha ary ny taona, nihena ny ala ary niaraka tamin'izay dia anjatony ihany koa ireo karazan-javaboahary lany tamingana...

Mba niteny tamin'ny malagasy ihany ireo gidro
Ny mba tsy handehanany amin'ny fanapotehana ny ala, nefa, tsy nisy nihaino izany.

Ny fanahin'ireo razana izay nipetraka tao anatin'ireo ala dia nanapa-kevitra ny hanampy azy ireo.

Ka nivory izy ireo ary nandefa vehivavy iray ho mpitondra teny.

I Berthe no anarany.

GERP

ASLM

Photo Catherine RHIAT – Madagascar 2019

Vao kely izy dia tena liana tamin'ny zava-boahary manodidina azy sy ny varika.

Mba ahafantarany misimisy kokoa ireo gidro, dia nianatra ny biologie animale izy.

Nandritra ny fiainany dia niady ho an'ny fikajiana ireo gidro sy ny fonenany i Berthe.

Nanorina fikambanana izy - antsoina hoe GERP - izay ifandrimbonan'ireo siantifika maro,

http://gerp.squarespace.com/

Indrisy anefa,
tsy niheno an'i Berthe ireo mponina tao.

Vokany :
kely dia kely no sisa tavela tamin'ireo ala ...

Ary ireo gidro dia ahiana ny ho lany tamingana tsy hisy intsony.

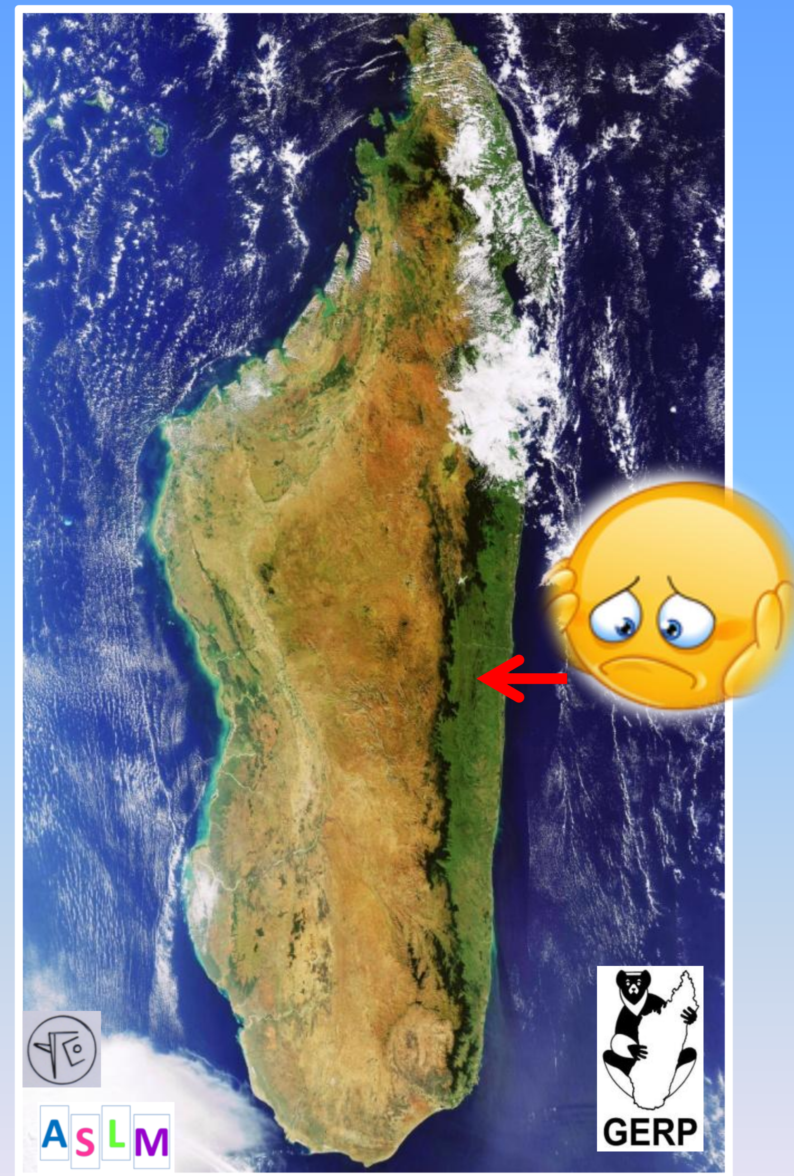

http://www.seos-project.eu/modules/resources/resources-c09-p01.fr.html

Tezitra tamin'izay ireo razana, ary nanapa-kevitra ny hamoaka ny hatezerany :

http://revue-afrique.com/wp-content/uploads/2015/01/chedza_madagascar_bilan.jpg

Nandefa tafio-drivotra maro, mafy tokoa ny heriny ka saika lasan'ny rivotra daholo ireo izay tratrany.

Nandatsaka ranon'orana maro izy ireo tamin'ny nosy izay nitondra ireo tany mahavokatra rehetra.

GERP

ASLM

Tsy nampihato an'ireo mponina tao anefa izany :

Nandoro ala izy ireo,

ary koa nanapaka...

http://unepiroguepourambanja.arduina.fr/gallerie-photos-2/des-paysages-magnifiques/

http://slideplayer.fr/slide/3037767/

Ny sasany aza **nisambotra ireo gidro** mba ho gadrainy.

https://phys.org/news/2016-09-lemur-poop-poaching-hotspots.html

https://www.scoop.it/t/ces-animaux-sauvages-maltraite-par-l-homme?page=2

Ao koa anefa ireo **namono ary nanao azy ireo ho solon-tsakafo** .

http://www.nocomment.mg/la-fin-des-lemuriens/

https://association-fanamby.org/2011/01/05/un-reseau-de-braconnage-de-lemuriens-intercepte-a-vohemar/

GERP

ASLM

Alahelo no sisa :

ireo tany dia karankaina
ka tsy misy zavatra maniry aminy.

Toa izany koa , ny fipetraky ny gidro
dia tena mampanahy tokoa.

GERP

ASLM

https://fr.ulule.com/timarcha-mada/

Romotra ary ireo Razana.
Nivory izy ireo ary nanapaka ny
handefa vintana teo amin'ny Nosy Madagasikara.

Nametraka tafo tsy hita maso
tamin'ireo toerana hitoeran'ireo gidro mba
hiarovana azy ireo.

http://www.thefifthorder.net/projects/stephen-king-under-the-dome-book-cover-art/

Nanjavona daholo ireo hazo tany ivelan'io tafo io.

Ary rehefa tsisy intsony ireo hazo, dia nitifitra mafy ny masoandro ka na ireo izay mba nitsiry tamin'ireo legioma sy voankazo aza dia maty avy.

https://travel.mongabay.com/madagascar/images/madagascar_erosion_aerial_0.html

GERP

ASLM

https://www.notre-planete.info/actualites/3776-Madagascar-invasion-essaims-criquets

Ary nisy koa ireo andiam-biby kely izay noana mbola nihinana ireo izay sisa tavela.

https://www.google.fr/search?q=cyclone+madagascar&client=firefox-b&dcr=0&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwiAyrn03s_XAhUGyKQKHaPaBCUQ_AUIDCgD&biw=1366&bih=636#imgdii=PTJ6bXasFs8mPM:&imgrc=ALEf4WhoDvZ4zM:

Zavatra izay tsy ary hitan'ny Malagasy anefa izany.

Niaritra ireo **rivotra** izay mafy tena mafy ka nitondra hatamin'ny tafo koa izy ireo.

Tsy vitan'izany ihany fa na ny **ranobe** aza tonga tamin'io nosy io izay nitondra ireo izay tratrany.

http://www.madaplus.info/Destructions-et-inondations-meurtrieres-a-Madagascar-l-ACF-intervient-en-urgence_a6802.html

Teraka ary ny **mosary**.
Nirongatra ireo karazan'aretina ka fahasahiranana no nianjady.

Ireo mpizaha tany, raha nahafantatra fa tsy hita intsony ireo gidro, dia tsy tonga nitsidika an'i Madagasikara intsony izy ireo.

Tapaka ary ireo vola avy any ivelany ka tsisy arak'izay ihany koa ny asa.

Nianjady ny fahantrana.

http://www.afrique7.com/societe/10546-madagascar-enfonce-dans-la-pauvrete.html

http://www.orange.mg/actualite/pas-risque-surendettement-pour-madagascar

Nanana hevitra ny hiverina amin'ny fitrandrahana ala ary ireo mponina tao nefa fotoana very maina izany :
tsy vaky ilay rindrina tsy hita maso.

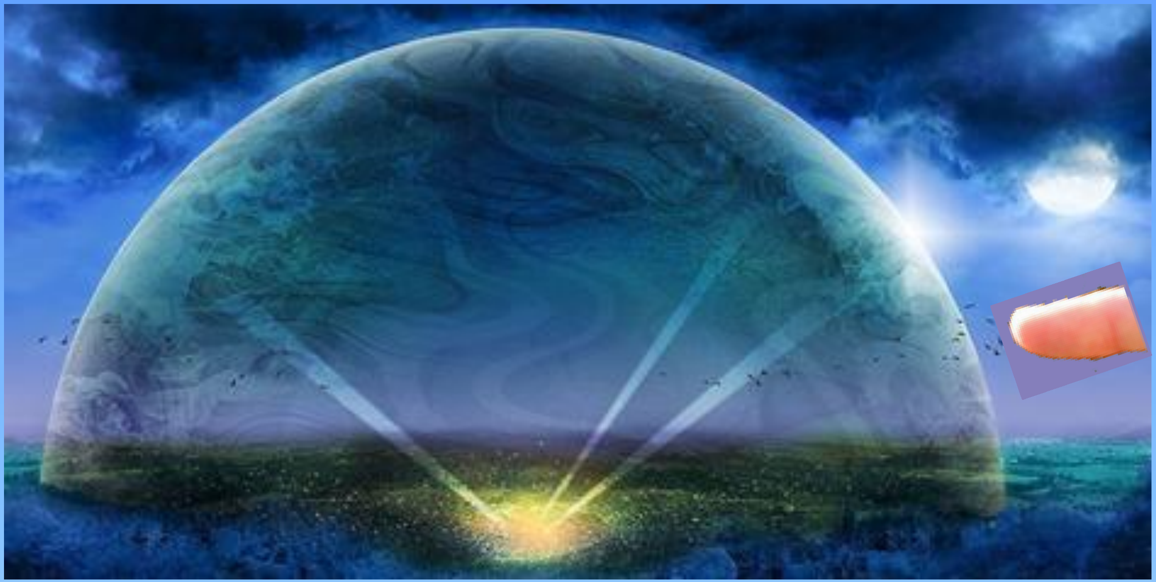

Ireo olombelona sisa
dia nahatsiaro izay hafatra
nampitain'i Berthe tamin'izy ireo.

Nanenina ny amin'ny fihetsiny izay tia tena,
nanenina ny tsy mba niraharahiany ireo tontolo manodidina azy sy ireo gidro...

https://www.liberation.fr/planete/2017/12/11/a-madagascar-le-trafic-de-bois-de-rose-continue_1615336

... niantso ireo Razany izy ireo mba hanampy azy ireo.

https://univantananarivopaleontologie.wordpress.com/rakotosamimanana-berthe/

Nihaino azy ireo ary ireo Razana ka nivory.

Berthe, raha nandalo taona maro teto ambonin'ny tany dia lasa ka izy no nitarika ny fivoriana.

Nazavainy fa tonga saina ny olona fa ilaina ny fiarovana ireo gidro sy ny tontolo iainana.

Naneho hevitra izy ny hanesorana ilay rindrina tsy hita maso .

Nanaiky izany ary ireo Razana ary nanapa-kevitra ny hanafoanana ireo sazy nihatra tamin'ny olombelona nesorina ary ilay rindrina.

Ny olombelona arak'izay dia afaka nandeha :

Tao aomin'ny
ala tropikaly mando,

Tao amin'ny **ala maina,**

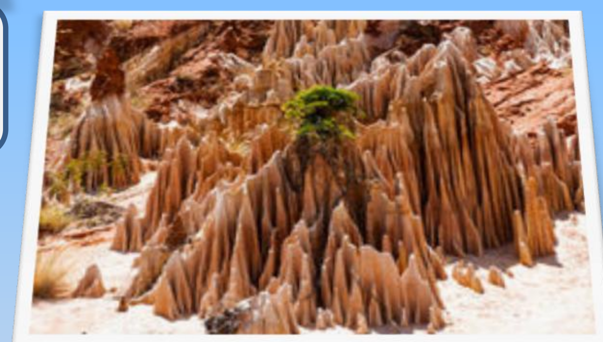

Tao amin'ny **tsingy,**

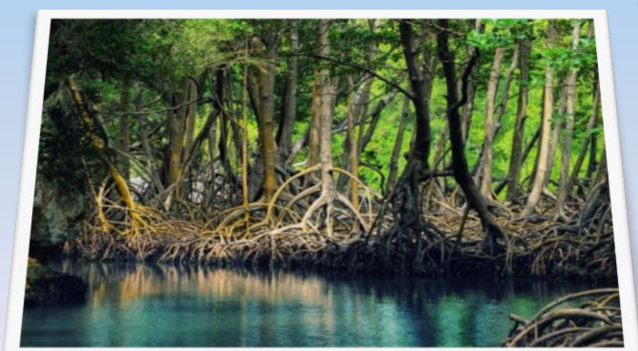

Tao amin'ny **honko,**

Teny amin'ny **farihin'Alaotra** Sns…

Niverina koa ireo **gidro sy ireo harena** izay nomen'ny natiora azy ireo

Microcèbe de Madame Berthe

http://www.maxisciences.com/l%E9murien/les-lemuriens-sifaka-un-lemurien-particulierement-menace-se-baladent-sur-les-chemins-de-l-ile_pic59505.html

http://natures-du-monde.com/madagascar_voyage_photo_ile-des-lemuriens/

Nisaotra ireo Razana ary ny olombelona

ka **nanaiky** ny hanaraka ireo torohevitr'i Berthe.

Tsy nandoro ala intsony izy ireo fa namboly ka nanaraka tetika fambolena "agroecologie" na "agroforesterie" na "permaculture".

Tsy nanaiky intsony ny fanapahana ireo hazo sarobidy izy ireo ho an'ireo mpanan-karena vahiny mpividy ary rehefa tena tratry ny tsy azo anoharana izy ireo ny hanapahana iray dia mamboly folo avo heny.

http://www.magazine-durabilis.com/wp-content/uploads/2016/12/systemes-agroforestiers.jpg

GERP

ASLM

Photo Catherine RHIAT – Madagascar 2019

http://www.bfmtv.com/planete/besancon-naissance-rare-dun-lemurien-menace-dextinction-527054.html

Afaka nihaino indray ireo hiran'ny gidro ary izy ireo.

GERP

ASLM

Ary lasa sary milaza ohatry ny Nosy indray

noho ny gidro dia niverina hijery azy ireo indray ireo mpizaha-tany avy amin'izao tontolo izao.

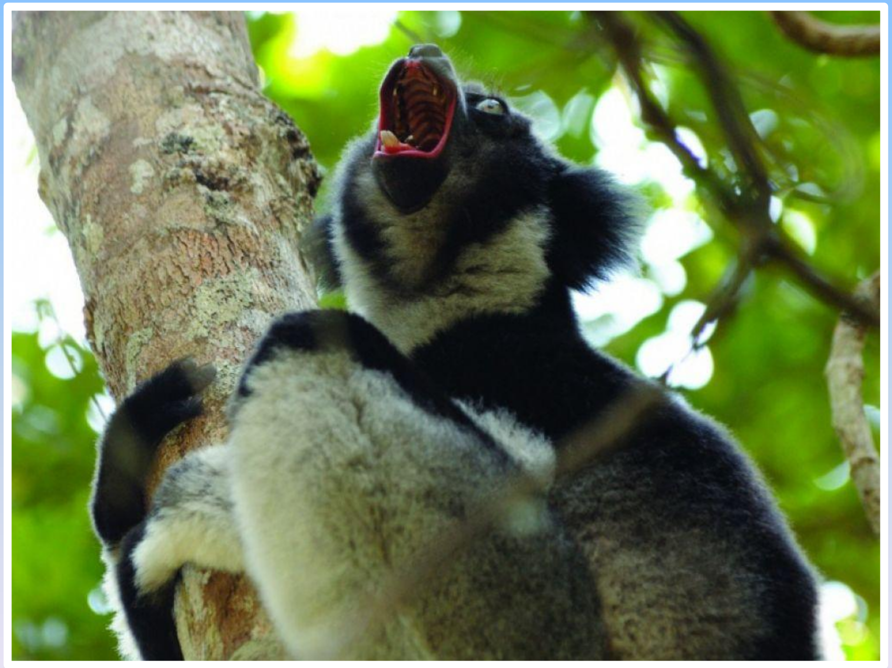

https://www.sciencesetavenir.fr/nature-environnement/les-lemuriens-de-madagascar_230/slide_7

TERRA 528: Angels of the Forest: Silky Sifakas of Madagascar – Part 1

Tsy very maina ireo ezaka nataon'i Berthe.

Nanomboka teo dia miaro ireo «Fahamaroanaina » tsy manan-tsahala ireo Malagasy...

sy ireo olona maro, mpikambana ao amin'ny GERP, izay miaro ireo Gidro.

Mba arovy izahay...

Photo Zoe BLANCHET

Ka noho izany ary aza adinoina ireo kapoka tamin'ireo Razana...

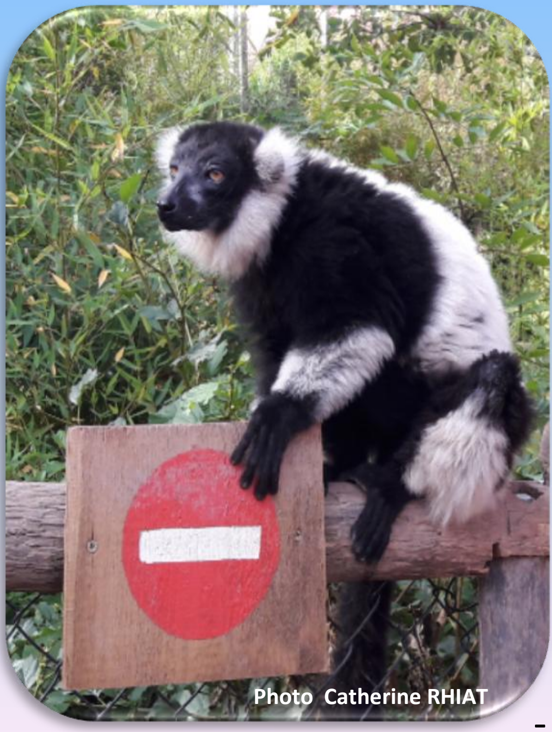

Photo Catherine RHIAT

Ny fiarovana ireo harena voajanaharin'i Madagasikara dia tsy maintsy mandalo ny fahafantarana ireo harena ireo (Biby sy ala).

Catherine Rhiat

Mpanoratra sy filohan'ny fikambanana

ASLM Valenciennes

Association pour la Sauvegarde des Lémuriens de Madagascar

Ity angano ity dia natao mba hahatsiarovana an'i

Berthe Rakotosamimanana,

Primatologue malagasy

mpikambana niara nanorina ny GERP Madagasikara

izay mijoro amin'ny fiarovana ireo gidro sy ny fonenany.

Isaorako ihany koa :

Noro Rakotosamimanana,

Zanak'i Berthe

ny amin'ny fahatokisany sy ny fanekeny
ka nahafahanay nametraka'ny sarin'ny reniny ato.

Jonah Ratsimbazafy

Primatologue ary filohan'ny GERP

izay nanome aina ity angano ity
tamin'ny alalan'ireo torohevitra maro.

GERP

Groupe d'Etude et de Recherche sur les Primates de Madagascar